

بویین (سلف)

$$U = -L \frac{\Delta i}{\Delta t} \quad \text{۱- نیروی محرکه در سلف}$$

علامت منفی نشان می دهد که نیروی ضد محرکه ایجادشده با ولتاژ داده شده در فاز مخالف است.

$$L = \frac{\mu \cdot A \cdot N^2}{l} \quad \text{۲- اندوکتانس سلف با استفاده از عوامل فیزیکی}$$

$$\mu = 4\pi \times 10^{-7}$$

$$\tau = \frac{l}{R}$$

۳- ثابت زمانی در سلف

$$X_L = 2\pi f L = \frac{U_L}{I_L} \quad \text{۴- بویین در جریان متناوب (مقاومت القائی)}$$

$$L_T = L_1 + L_2 + L_3 + \dots + L_n \quad \text{۵- اتصال سری بویین ها}$$

$$L_t = nL$$

در صورتی که اندوکتانس ها مساوی باشند

$$\frac{1}{L_t} = \frac{1}{L_1} + \frac{1}{L_2} + \frac{1}{L_3} + \dots + \frac{1}{L_n} \quad \text{۶- اتصال موازی بویین ها}$$

$$L_t = \frac{L}{n} \quad \text{یا} \quad L_t = \frac{L_1 \times L_2}{L_1 + L_2}$$

در صورتی که اندوکتانس ها مساوی باشند:

$$X_{L_t} = X_{L_1} + X_{L_2} + \dots + X_{L_n} \quad \text{۷- مقاومت القائی کل در بویین های سری}$$

۸- مقاومت القائی کل در بویین های موازی

$$\frac{1}{X_{L_t}} = \frac{1}{X_{L_1}} + \frac{1}{X_{L_2}} + \dots + \frac{1}{X_{L_n}}$$

$$M = K \sqrt{L_1 L_2}$$

۹- ضریب القائی متقابل

$$W = \frac{1}{2} LI^2$$

۱۰- انرژی ذخیره شده در سلف

۱- سیم پیچی به طول ۵۰ سانتیمتر و سطح مقطع 0.2 مترمربع با هسته ی هوا دارای ۱۰۰۰ دور است؛ اولاً ضریب خودالقائی آن تقریباً چند میلی هانری است؟ ثانیاً اگر بخواهیم ضریب خودالقاً دوبرابر شود، تعداد دور سیم پیچ باید چند دور شود؟ با توجه به رابطه اندوکتانس خواهیم داشت:

$$L = \frac{\mu \cdot A \cdot N^2}{l} \quad \mu = 4\pi \times 10^{-7}$$

تبدیل سانتی متر به متر

$$\frac{50}{100} = 0.5$$

$$L = \frac{4\pi \times 10^{-7} \times 0.2 \times 1000^2}{0.5} = 50 \text{ mH}$$

تبدیل میلی هانری به هانری

$$L' = L \times 2 = 50 \times 2 = 100 \text{ mA}$$

$$\frac{100}{1000} = 0.1$$

$$0.1 = \frac{4\pi \times 10^{-7} \times 0.2 \times N^2}{0.5} \Rightarrow N = \frac{0.5 \times 0.1}{4\pi \times 10^{-7} \times 0.2} \Rightarrow N = 141 \text{ دور}$$

۲- دو بوبین با ضریب خودالقائی ۱۰۰ میلی هانری را یکبار بطور سری و بار دیگر بطور موازی به هم وصل می کنیم. ضریب خودالقائی کل در هر دو حالت چقدر است؟

در صورتی که بوبین ها با هم سری باشند خواهیم داشت:

$$L = L_1 + L_2 \Rightarrow 100 + 100$$

$$L = 200 \text{ mH}$$

و در صورتی که بوبین ها با هم موازی باشند خواهیم داشت:

$$\frac{1}{L_t} = \frac{1}{L_1} + \frac{1}{L_2} \Rightarrow \frac{1}{L_t} = \frac{1}{100} + \frac{1}{100} \Rightarrow L_t = 50 \text{ mH}$$

$$\text{یا } L_t = \frac{L_1 L_2}{L_1 + L_2} = \frac{100 \times 100}{100 + 100} = 50 \text{ mH}$$

۳- سیم پیچی $L = 20\text{mH}$ و جریان عبوری از آن 10 آمپر است. چه مقدار انرژی در سیم پیچ ذخیره می شود؟

با توجه به رابطه انرژی ذخیره شده در سلف داریم:

$$W = \frac{1}{2} LI^2$$

$$W = \frac{1}{2} \times 0.02 \times 10^2 \Rightarrow W = 1\text{J}$$

۴- بوبین با ضریب های خالقائی $100, 25, 50$ و 25 میلی هانری را یکبار بطور سری و بار دیگر بطور موازی ببندید. ضریب خودالقای کل را در هر حالت بدست آورید: با توجه به اینکه بوبین ها بصورت سری می باشند خواهیم داشت.

$$L_t = L_1 + L_2 + L_3 + L_4$$

$$L_t = 50 + 25 + 100 + 25 \Rightarrow L_T = 200\text{mH}$$

و در صورتی که بوبین ها بصورت موازی باشند خواهیم داشت.

$$\frac{1}{L_t} = \frac{1}{L_1} + \frac{1}{L_2} + \frac{1}{L_3} + \frac{1}{L_4}$$

$$\frac{1}{L_t} = \frac{1}{50} + \frac{1}{25} + \frac{1}{100} + \frac{1}{25} \Rightarrow L_t = 9\text{mH}$$

۵- از یک بوبین با ضریب خودالقایی 10mH جریان متناوبی با فرکانس 50 هرتز عبور می کند. مقاومت القایی بوبین چند اهم است؟ اگر فرکانس به یک کیلوهرتز تغییر یابد، مقاومت القایی بوبین چند اهم می شود؟

$$X_L = 2\pi fL$$

با توجه به رابطه مقاومت القایی داریم:

$$X_L = 2 \times 3.14 \times 50 \times 0.01$$

$$\frac{10}{100} = 0.1 \text{ هانری به هانری}$$

$$X_L = 3.14\Omega$$

و در صورتیکه فرکانس 1KHZ باشد خواهیم داشت:

$$f = 1 \times 1000 = 1000\text{HZ}$$

$$X_L = 2 \times 3.14 \times 1000 \times 0.01$$

$$X_L = 62.8\Omega$$

۶- در یک بوبین با ضریب خودالقایی ۳ میلی هانری جریان در مدت دو ثانیه از یک

آمپر به ۷ آمپر افزایش می یابد ولتاژ خودالقایی در بوبین چند میلی ولت است؟ اگر

ضریب خودالقایی ۳ هانری باشد ولتاژ القایی چند میلی ولت می شود؟

$$U = -L \frac{\Delta i}{\Delta t}$$

ابتدا با توجه به رابطه ولتاژ القایی داریم:

$$U = -3^{mH} \frac{7-1}{2} \Rightarrow U = -9^{mV}$$

چون ضریب خودالقایی بر حسب میلی هانری می باشد ولتاژ القایی بر حسب میلی ولت

$$U = -L \frac{\Delta i}{\Delta t} \Rightarrow 3 \times 10^{-3} \times \frac{7-1}{2} \Rightarrow \text{بدست می آید و سپس:}$$

$$U = -9000 \text{ V}$$

۷- یک بوبین با ضریب خودالقایی ۲ هانری و مقاومت اهمی ۰/۵ اهمی در دست

است. اگر این بوبین را به ولتاژ ۱/۵ ولت مستقیم وصل کنیم، ماکزیمم جریان مدار

چندآمپر می شود؟ چه مدت زمان طول می کشد تاجریان ماکزیمم شود؟

$$I_{MAX} = \frac{E}{R} \Rightarrow \frac{1/5}{0/5} = 3^A \text{ با توجه به شکل مدار خواهیم داشت:}$$

در حالت نهائی یعنی زمانی که جریان ماکزیمم می باشد سلف حالت اتصال کوتاه دارد

$$\tau = \frac{L}{R} = \frac{2}{0/5} = 4^{sec} \text{ پس:}$$

$$5\tau = 5 \times 4 = 20^{sec} \text{ برای رسیدن به ماکزیمم ۵ ثابت زمانی لازم است:}$$

خازن

$$C = \frac{Q}{V} \quad \text{۱- ظرفیت خازن}$$

$$\text{۲- واحدهای کوچک ظرفیت خازن} \quad \text{فاراد} \quad \mu F = 10^{-6} \text{ میکروفاراد}$$

$$\text{فاراد} \quad pF = 10^{-12} \text{ پیکوفاراد} \quad \text{فاراد} \quad nF = 10^{-9} \text{ نانوفاراد}$$

$$\tau = RC \quad \text{۳- ثابت زمانی در خازن}$$

$$W = \frac{1}{2} CV^2 \quad \text{۴- انرژی ذخیره شده در خازن}$$

$$Q = Q_1 = Q_2 = \dots = Q_n \quad \text{۵- اتصال سری خازن ها}$$

$$\frac{1}{C_t} = \frac{1}{C_1} + \frac{1}{C_2} + \dots + \frac{1}{C_n}$$

در صورتی که خازن‌ها با هم مساوی باشند:

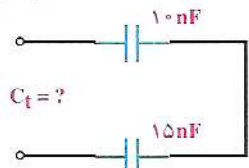
$$C_t = \frac{C}{n} \quad \text{یا} \quad C_t = \frac{C_1 C_2}{C_1 + C_2}$$

$$Q = Q_1 + Q_2 + \dots + Q_n \quad \text{۶- اتصال موازی خازن‌ها}$$

$$C_t = C_1 + C_2 + C_3 + \dots + C_n$$

در صورتی که خازن‌ها موازی و با هم مساوی باشند:

$$C_t = nC$$

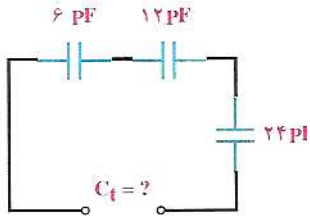

الف

۱- در مدارهای شکل الف، ب، ج مقدار C_t را حساب کنید

در شکل الف با توجه به اینکه خازنها با هم سری هستند پس:

$$C_t = \frac{C_1 C_2}{C_1 + C_2} \quad C_t = \frac{10 \times 15}{10 + 15} \quad C_t = 6 \text{ nF}$$

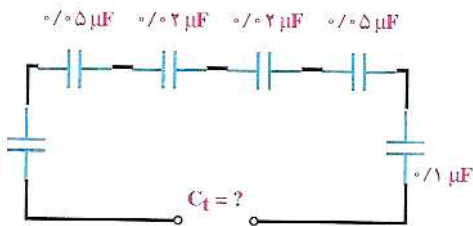

ب

در شکل ب با توجه به اینکه خازنها سری هستند پس:

$$\frac{1}{C_t} = \frac{1}{C_1} + \frac{1}{C_2} + \frac{1}{C_3} = \frac{1}{6} + \frac{1}{12} + \frac{1}{24} \Rightarrow C_t = \frac{24}{7} \text{ PF}$$

ج

ج

در شکل ج چون خازنها سری هستند پس:

$$\frac{1}{C_t} = \frac{1}{C_1} + \frac{1}{C_2} + \frac{1}{C_3} + \frac{1}{C_4} + \frac{1}{C_5} + \frac{1}{C_6}$$

$$= \frac{1}{0.1} + \frac{1}{0.5} + \frac{1}{0.2} + \frac{1}{0.2} + \frac{1}{0.5} + \frac{1}{0.1}$$

$$C_t = 6/25 \text{ nF}$$

۲- مقدار ϵ فاراد بر حسب میکروفاراد را بدست آورید:

$$\text{PF} = 10^{-12} \text{ F پس } 4 \times 10^{-12} \text{ PF}$$

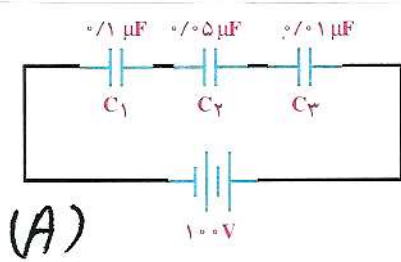
$$\mu\text{F} = 10^{-6} \text{ F پس } 4 \times 10^{-6} \mu\text{F}$$

۳- مقدار پیکوفاراد چند میکروفاراد است؟

$$PF = 10^{-12} F \quad \mu F = 2 \times 10^{-6} \text{ پس}$$

۴- ولتاژ دوسر هر خازن مدار شکل A در صورت شارژ بودن همه ی آنها چقدر

است؟

با توجه به شکل ابتدا خازن معادل را بدست می آوریم چون مدار سری است پس:

$$\frac{1}{C_t} = \frac{1}{C_1} + \frac{1}{C_2} + \frac{1}{C_3} \Rightarrow \frac{1}{0.1} + \frac{1}{0.5} + \frac{1}{0.1}$$

$$C_t = \frac{0.1}{13} \mu F$$

چون مدار سری می باشد پس: $Q_t = Q_1 = Q_2 = Q_3$

$$Q = VC_t = 100 \times \frac{0.1}{13} \times 10^{-6}$$

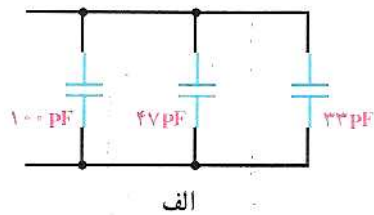
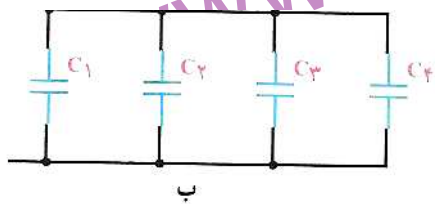
$$Q = \frac{10}{13} \times 10^{-6} \text{ کولن}$$

$$V_1 = \frac{Q}{C_1} = \frac{\frac{10}{13} \times 10^{-6}}{0.1 \times 10^{-6}} \Rightarrow V_1 = \frac{100}{13} \text{ V}$$

$$V_2 = \frac{Q}{C_2} = \frac{\frac{10}{13} \times 10^{-6}}{0.5 \times 10^{-6}} \Rightarrow V_2 = \frac{100}{65} \text{ V}$$

$$V_3 = \frac{Q}{C_3} = \frac{\frac{10}{13} \times 10^{-6}}{0.1 \times 10^{-6}} \Rightarrow V_3 = \frac{100}{13} \text{ V}$$

۵- در مدارهای شکل الف، ب، مقدار c_t چقدر است؟

در شکل الف با توجه به اینکه خازنهای موازی هستند پس:

$$c_t = c_1 + c_2 + c_3 \Rightarrow 100 + 47 + 33 \quad c_t = 180 \text{ pF}$$

در شکل ب چون خازنهای موازی و مساوی هستند پس:

$$c_t = nc \Rightarrow 4 \times 10 \Rightarrow c_t = 40 \mu\text{F}$$

۶- در مدار شکل A الف c_t چقدر است؟ ب- اگر مقدار بار ذخیره شده در

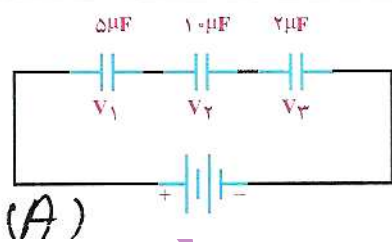
مجموعه خازنهای ۱۰۰ میکروکولن باشد ولتاژ دوسر خازن چقدر است؟

با توجه به شکل چون خازنهای موازی می باشند پس خواهیم داشت:

$$\frac{1}{c_t} = \frac{1}{c_1} + \frac{1}{c_2} + \frac{1}{c_3} = \frac{1}{5} + \frac{1}{10} + \frac{1}{2}$$

$$c_t = \frac{5}{4} \mu\text{F}$$

چون مدار سری می باشد پس: $Q = Q_1 = Q_2 = Q_3 = 100$

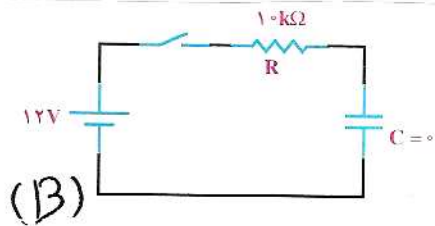

$$V_1 = \frac{Q}{C_1} = \frac{100 \times 10^{-6}}{50 \times 10^{-6}} \Rightarrow V_1 = 2 \text{ V}$$

$$V_2 = \frac{Q}{C_2} = \frac{100 \times 10^{-6}}{10 \times 10^{-6}} \Rightarrow V_2 = 10 \text{ V}$$

$$V_3 = \frac{Q}{C_3} = \frac{100 \times 10^{-6}}{2 \times 10^{-6}} \Rightarrow V_3 = 50 \text{ V}$$

۷- در مدار شکل B اگر خازن خالی باشد و کلید را به مدت ۲۰ میلی ثانیه ببندیم،

خازن چقدر شارژ می شود؟

با توجه به شکل داده شده ثابت زمانی

$$\tau = RC$$

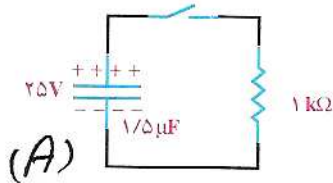
$$\tau = 10 \times 10^3 \times 0.1 \times 10^{-6} \Rightarrow \tau = 10^{-4} \text{ sec}$$

$$\tau = 10^{-4} \times 1000 = 0.1 \text{ msec}$$

چون کلید به مدت ۲۰ ثانیه بسته شده پس $20 \gg 5\tau$

پس مدار به ماکزیمم رسیده است در نتیجه خازن بطور کامل شارژ می شود.

۸- در مدار شکل A خازن دارای شارژ کامل است. کلید را به مدت ۳ میلی ثانیه می

بندیم. چه ولتاژی از خازن خالی می شود؟

با توجه به شکل مدار ثابت زمانی

$$\tau = RC \quad \tau = 1 \times 10^3 \times 1/5 \times 10^{-6} = 0.0002 \text{ sec}$$

$$\tau = 0.0002 \times 1000 = 0.2 \text{ ms}$$

با توجه به اینکه کلید به مدت ۳ میلی ثانیه بسته بوده

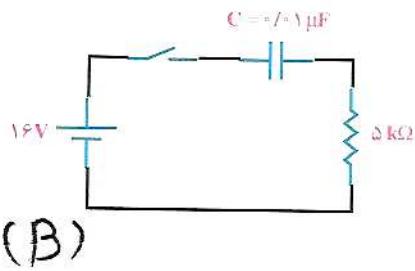
$$3 \text{ ms} = 2\tau \quad \text{یا} \quad n = \frac{t}{\tau} = \frac{3}{0.2} = 15$$

پس دو ثابت زمانی طول می کشد تا خازن دشارژ شود و پس از دو ثابت زمانی ولتاژ

$$U = 25 \times 86.4\% \Rightarrow 21.6 \text{ V} \quad \text{می شود.}$$

۹- در مدار شکل B پس از بستن کلید چه مدت طول می کشد تا ولتاژ دوسر خازن

به ۱۰ ولت برسد؟

با توجه به شکل مدار ثابت زمانی $\tau = RC$

$$\tau = 5 \times 10^3 \times 0.01 \times 10^{-6} = 0.05 \text{ sec}$$

طبق شکل مدار ولتاژ نهایی $V = 16V$ ولتاژ مورد نظر $V = 10V$

$$70\% = \frac{10}{16} \Rightarrow 0.625\%$$

پس

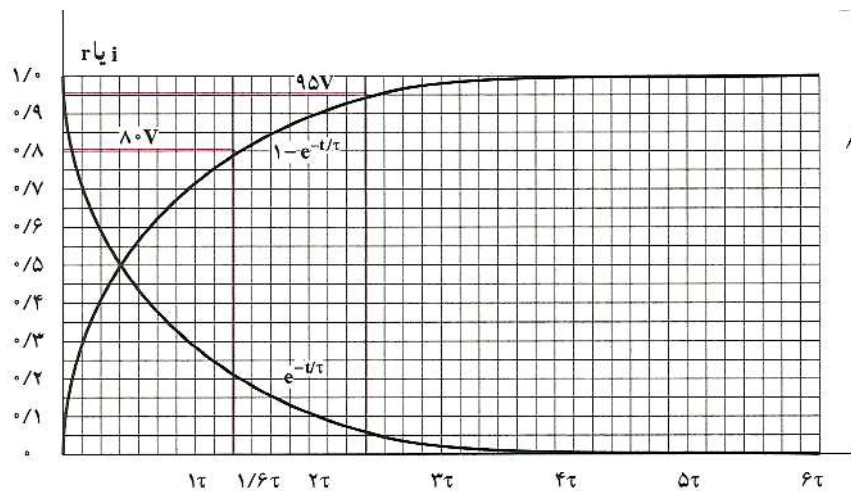
با استفاده از منحنی مربوطه $0.625\% = 0.8\tau$

$$0.8 \times 0.05 = 0.04 \text{ msec}$$

پس

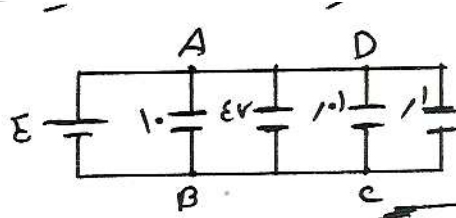
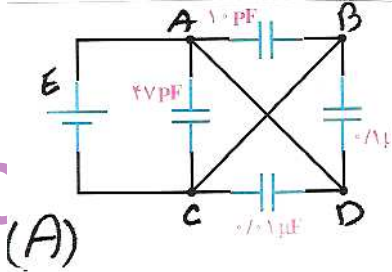
باتوجه به اینکه هرثابت زمانی 0.05 ms می باشد پس تقریباً یک ثابت زمانی طول می

کشد.

۱۰- در مدار شکل A مقدار C_t چقدر است؟

با توجه به شکل داده شده در صورتیکه شکل را ساده کنیم بصورت زیر درمیآید چون

مدار موازی می باشد.

پس خواهیم داشت:

$$C_t = C_1 + C_2 + C_3 + C_4 = 1.0 + 47 + 1.0 + 1.0 = C_t = 110.57 \text{ PF}$$

۱۱- با توجه به مدار شکل B جدول زیر را برای یک ثابت زمانی کامل کنید.

با توجه به شکل ثابت زمانی می شود:

$$\tau = RC = 1 \times 10^6 \times 10 \times 10^{-6}$$

$$\tau = 10 \text{ sec}$$

$$1\tau = 10 \text{ sec}$$

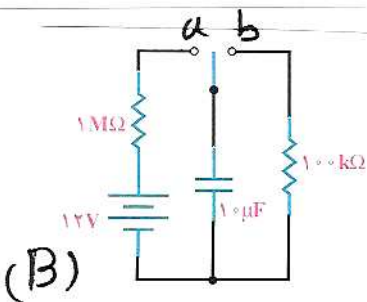
پس:

در هنگام اتصال کلید به نقطه a یعنی خازن در حال شارژ

$$V = 12 \times \frac{63/2}{100} = 7/584 \text{ V}$$

$$\Delta V = 12 - 7/584 = 4/416$$

$$1\tau = 10^s \quad 1\tau = 10^s$$

$$2\tau = 20^s = V_2 = \frac{7/584 + 4/416 \cdot 63/2}{100} = 10/374 \quad \Delta V = 12 - 10/374 = 1/626$$

$$\Delta V = 12 - 11/401 = 0/598$$

$$3\tau = 30^s = V_3 = 10/374 + 1/626 \cdot \frac{63/2}{100} = 11/401 \text{ V}$$

$$\Delta V = 12 - 11 / 779 = 0.221$$

$$4\tau = 4.s = V_f = 11 / 4.01 + 0.598 \frac{63/2}{100} = 11 / 779 V$$

$$5\tau = 5.s = V_5 = 11 / 779 + 0.221 \frac{63/2}{100} = 11 / 918 V$$

در هنگام اتصال کلید به نقطه B یعنی خازن در حال شارژ

$$\tau = RC = 100 \times 10^3 \times 10 \times 10^{-6} = 1 \text{ sec}$$

$$V_1 = 12 - 12 \times \frac{63/2}{100} = 4 / 416 V$$

$$1\tau = 1^s$$

$$2\tau = 2^s \quad V_2 = 4 / 416 - 4 / 416 \times \frac{63/2}{100} = 1 / 626 V$$

$$3\tau = 3^s \quad V_3 = 1 / 626 - 1 / 626 \times \frac{63/2}{100} = 0.599 V$$

$$V_f = 0.599 - 0.599 \times \frac{63/2}{100} = 0.221 V$$

$$4\tau = 4^s$$

$$5\tau = 5^s \quad V_5 = 0.221 - 0.221 \times \frac{63/2}{100} = 0.082 V$$

شارژ		دشارژ	
زمان ثانیه	مقدار ولتاژ ولت	زمان ثانیه	مقدار ولتاژ ولت
۱۰	۷/۵۸۴	۱	۴/۴۱۶

۲۰	۱۰/۳۷۴	۲	۱/۶۲۶
۳۰	۱۱/۴۰۱	۳	۰/۵۹۹
۴۰	۱۱/۷۷۹	۴	۰/۲۲۱
۵۰	۱۱/۹۱۸	۵	۰/۰۸۲

پنوماتیک چیست؟

هرگاه بتوانیم هوای اطرافمان را به طریقی ذخیره و فشرده نمائیم انرژی موجود در هوای فشرده می تواند کاری را برای ما انجام دهد که به آن پنوماتیک گفته می شود. مزایای هوای فشرده:

- ۱- هوا به اندازه کافی و بطور فراوان در اطراف ما وجود دارد.
 - ۲- هوای فشرده بی خطر و غیرقابل اشتعال و تا فشارهای بالا متراکم شده و به نقاط دیگر قابل انتقال می باشد.
 - ۳- هوای فشرده پاک و تمیز می باشد لذا می توان از آن در صنایع غذایی و دارویی و الکتریکی استفاده نمود.
 - ۴- برخلاف انرژی فسیلی هوای فشرده بعد از استفاده بدون تغییر به هوای اطراف برمی گردد.
 - ۵- قطعات ساختمان عناصر پنوماتیکی ساده و تعمیر آنها نیز ساده می باشد.
 - ۶- تغییرات درجه حرارت محیط در هوای فشرده هیچگونه تأثیری ندارد.
- معایب هوای فشرده:
- ۱- انرژی گرانشیمی میباشد و برای بدست آوردن آن باید از سایر انرژی ها استفاده نمود.

۲- زود از بین می رود.

۳- سرعت زیاد آن معمولاً جزء معایب محسوب می گردد که برای کنترل آن باید از

وسائل دیگر استفاده نمود که این خود هزینه را بالا می برد.

عناصر پنوماتیکی:

عناصر پنوماتیکی به سه گروه تقسیم می شوند:

۱- عناصر تولیدکننده و کنترل کننده هوا مانند کمپرسورها و واحد مراقبت

۲- عناصر کارساز مانند سیلندرها، موتورها و ابزارها

۳- عناصر زمان دهنده مانند شیرها

« عناصر کارساز به عناصری گفته می شود که می تواند باری را تغییر مکان دهد و

موجب دوران قسمتی از دستگاه شوند و یا بوسیله آن می توان قطعه ای را سفت و یا

پرچکاری نمود که مهمترین آن سیلندر می باشد».

سیلندر: Cylinder

سیلندر عنصری است که تولید حرکت خطی و یا دورانی می کند که تشکیل شده

است از قسمتهای استوانه، سیلندر، میله پیستون، پیستون، سر و بدنه و ته بند- واشرهای

آب بندی

انواع سیلندرها:

۱- سیلندر یک سوکننده ۲- سیلندر دوسرکار دوکاره ۳- سیلندر یکسر کار صفحه

ای ۴- سیلندر پرده ای یا دیافراگمی ۵- سیلندر دوسرکاره دوسره ۶- سیلندر دابل ۷-

سیلندر ترکیبی ۸- سیلندر کوبه ۹- سیلندر دوران ساز ۱۰- سیلندر بالشتکی

شیرها Valves:

شیرها عناصر اصلی پنوماتیکی هستند و وظیفه سدکردن و راه دادن و تغییر مسیر

جریان هوا را بعهدده دارند.

شیرها دارای سه مشخصه اصلی هستند که عبارتند از: ۱- راههای شیر ۲- ایستگاه

های شیر ۳- نوع تحریک و برگشت

راه شیر: یعنی تعداد دهانه های ورودی و خروجی هوا

ایستگاه های شیر: حالت های شیر را نشان می دهد

تحریک: عملی است که موجب تغییر حالت یک شیر می شود و انواع تحریک عبارت

است از: تحریک دستی، پدالی، بادی، مغناطیسی، غلطکی برگشت آزاد

برگشت: عملی است که موجب می شود شیر به حالت اول خود برگردد و انواع آن

عبارت است از برگشت دستی، پدالی، بادی، مغناطیسی، فنری

علامت اختصاری سیلندر:

سیلندر یک کاره

سیلندر دوسرکاره

سیلندر دوسرکاره بالشتکی

مدارهای پنوماتیکی ()

مدار ۱: یک مدار ساده و اولیه پنوماتیک می باشد که از یک پیستون یک کاره برگشت فزنی استفاده شده است و در قسمت هدایت فرمان از یک شیر $\frac{3}{2}$ استفاده شده است که با هدایت مسیرهای شیر جریان فشار برقرار شده و پیستون را به جلو حرکت می دهد.

«شیر $\frac{3}{2}$ شیری با سه حالت شیر و دو ایستگاه در مدار کار انجام می دهد»

در این مدار تا زمانی که استارت فشار داده شود پیستون در همان حالت در عقب می ماند و زمانی که استارت را رها کنیم نیروی فنری پیستون را به حالت اول بازمی گرداند.

مدار ۲: این مدار تشکیل شده از یک پیستون رفت و برگشتی که نیروی رفت و

برگشت خود را از انرژی پنوماتیک استفاده می کند و از دو استارت تحریک دستی

برگشت فزنی $\frac{3}{2}$ که برای حالت رفت پیستون از ST_1 و برابر برگشت از ST_2 استفاده می شود.

مدار ۳: این مدار تشکیل شده از یک پیستون رفت و برگشتی و دو استارت که مدار

را شروع و خاتمه می دهند تنها فرق این مدار با مدار شماره دو در این است که در

این مدار واحد کار وجود دارد که باعث می شود که پیستون در زیر بار نیروی خود را از دست ندهد و خالی نکند.

مدار ۴: در این مدار از شیر $\frac{5}{3}$ استفاده می شود نیروی پنوماتیک برای اینکه به شدت پیستون را به کورس جلو و عقب هدایت نکند از شیر تنظیم سرعت استفاده می کنند اما باید توجه داشت که شیر تنظیم سرعت را در مسیر ورودی قرار نمی دهند چون افت فشار مانع بهتر کارکردن شیر می شود.

مدار ۵: در این مدار از یک شیر $\frac{3}{2}$ استفاده شده است همچنین در این مدار از شیر

OR (یا) نیز استفاده شده است شیر OR از دو طرف ورودی و از یک طرف خروجی دارد اگر در این مدار ST_{12} زده شود و پیستون به جلو حرکت می کند و با زدن ST_3 به عقب بازمی گردد و این مدار در مواقعی بکار می رود که نیاز باشد به سیلندر از دو مکان متفاوت دستور جلو رفتن بدهیم.

مدار ۶: این مدار تشکیل شده از یک پیستون یک شیر $\frac{3}{2}$ و یک شیر and این مدار در

مواقعی استفاده می گردد که حتماً باید ST_{12} همزمان زده شوند تا پیستون حرکت نماید (مانند پرس) چون اگر یکی از ST_7 یا ST_2 به تنهایی زده شوند شیر and مدار را قطع می کند و این مدار ایمنی در دستگاه هایی مانند پرس را ایجاد می کند و اپراتور پرس مجبور است حتماً با هر دو دست ST_7 و ST_2 را فشار دهد تا پیستون حرکت کند.

مدار ۷: در این مدار از شیر and و or با هم استفاده شده است تا ضریب اطمینان

مدار شماره ۶ را بالا برده و اپراتور در شروع به کار با اطمینان بیشتری شروع بکار

نماید و برای شروع حتماً باید استارت ST_{72} با هم زده شود و برای برگشت کافی است فقط ST_3 یا ST_4 زده شود.

مدار ۸: این مدار به روش حلقوی کار می کند در این مدار می توان تعداد استارتها را به مقدار لازم افزایش و یا کاهش داد و با زدن هر یک از استارتها به تنهایی به سیلندر فرمان داده می شود.

مدار ۹: این مدار شبیه مدار شماره هشت کار می کند ولی به روش پله ای

مدار ۱۰: مدار نیمه اتوماتیک با شیر غلطکی با ST پیستون به جلو رفته و با برخورد با شیر غلطکی a_7 باعث می شود که پیستون به عقب برگردد.

مدار ۱۱: مدار تمام اتوماتیک - این مدار از دو میکروسوئیچ (شیر غلطکی) تشکیل

شده است که درحالی که پیستون عقب است پیستون با شیر غلطکی a_6 عمل نموده و پیستون به جلو حرکت نموده و با برخورد با شیر غلطکی a_7 به عقب برمی گردد و این سیکل ادامه دارد تا مدار را قطع کنیم.

مدار ۱۲: مدار اتوماتیک با زدن ST_7 مدار بصورت نیمه اتوماتیک عمل می کند و با زدن ST_2 مدار بصورت اتوماتیک عمل می کند.

مدار ۱۳: مدار نیمه اتوماتیک تایمری - در این مدار از شیر درنگ ساز (تایمری)

استفاده می شود و این شیر امکان این را فراهم می سازد که با تنظیم زمانهای مختلف

نیرو در یک محفظه ذخیره شده و بعد از پرشدن زمان تنظیم شده نیرو عمل می کند و

باعث می شود تا مدار برقرار شود.

مدار ۱۴: مدار تمام اتوماتیک تایمری - این مدار چه در حالت رفت و چه در حالت

برگشت از شیر درنگ ساز استفاده شده است این شیر زمان کورس رفت و برگشت را

تنظیم کرده و با مکش شروع به حرکت می کند.

مدار ۱۵: مدار درب اتوبوس از نوع قدیمی - این مدار در اتوبوسهای اولیه استفاده می

شده و مشکل این مدار در این است که اگر دست راننده بر روی کلید Start بماند

درب مرتباً بازوبسته می شود و مشکل دیگر آن این است که اگر مسافری وسط درب

بماند امکان بازشدن مجدد درب نیست مگر اینکه مانع از وسط درب برداشته شود.

مدار ۱۶: مدار درب اتوبوس از نوع قدیمی - این مدار نسبت به مدار شماره ۱۵ اصلاح

شده بطوریکه در صورتیکه دست روی Start باشد درب مرتباً بازوبسته نمی شود ولی

مشکل مانع جلوی درب هنوز وجود دارد.

مدار ۱۷: مدار درب اتوبوس کامل - این مدار تکمیل شده و اصلاح شده مدارهای

قبلی است در این مدار مشکل بازوبسته شدن مرتب درب و کورس درب برطرف شده

و در صورتیکه دست راننده روی Start باقی بماند و یا کسی جلوی درب بماند

مشکلی ایجاد نمی کند.

مدارهای ترکیبی با استفاده از شیرهای غلطکلی

جدول و بررسی معادله خط پیستون

شماتیک حرکتی پیستون تمام اتوماتیک

نیمه اتوماتیک

دستی

برای حرکت پیستون از جداول زیر با نقاط باینری Binery استفاده می کنیم.

	A+	+	C+	A-	B-
A+	/			/	
B+				/	/
C+		/			
A		۰	۱	۱	۰
B		۰	۰	۱	۱

c	.	.	.	۱	۱

	A+	B+	A-	B-
A+				
B+				
A	• \	\	•	•
B	•	\	\	•

	A+	B+	B-	A-
A+	/			/
B+		/		
A	• \	\	\	\
B	•	•	\	•

	A+	B+	-B	
		A-		
A+				
B+				
A
B